

چرا آخرین تک‌درنای سیبری هنوز به ایران نرسیده است؟

شاید پای تغییر اقلیم در میان باشد

گزارش

راضیه خوینی

خبرنگار

تغییرات اقلیمی دیرتر به ایران بیاید. تنها بازمانده از گله غربی درناهای سیبری که ۱۷ سال مسیر ۵ هزار کیلومتری سیبری تا مازندران را طی کرده است؛ اغلب اواسط پاییز به ایران می‌رسید، اما امسال مازند رانی‌ها همچنان منتظر رسیدنش هستند. این‌گونه در معرض انقراض در مسیرپرواز خود دو توقفگاه دارد و هر سال تالاب بین‌المللی فریدونکنار میزبان این

پرنده می‌شود. «امید» پارسال پنجم

آبان‌ماه وارد مازندران شد.

عطاءالله کویان، مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان مازندران در این خصوص به «ایران» گفت: احتمالاً تغییرات اقلیمی و گرمایش در این فصل سبب تأخیر سفر تک‌درنای گله غربی سیبری به مازندران است و احتمالاً «امید» با تأخیر به تالاب فریدونکنار می‌رسد. اگر هم امسال نباید دو ۵۰ درصد امیدواریم که سال

آینده به مازندران خواهد آمد.

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست

استان مازندران، با اشاره به اینکه تنها اطلاعاتی که تاکنون از این پرنده داریم این است که ۱۴ اسفند سال ۱۴۰۱ مهاجرت کرد و ۱۵ اسفند از کشور خارج شد. پس از این تاریخ دیگر هیچ‌گونه اطلاعی از آن نداریم و نمی‌دانیم که آیا به مقصدش رسید، فریدونکنار می‌رسد. اگر هم امسال پرنده‌های وحشی مهاجرت کرد و

اینکه آیا در طبیعت زنده مانده است یا خیر بی‌اطلاعیم، اما هنوز زمان برای بازگشت این پرنده وجود دارد.

در واقع درنای سیبری گاهی در ۲۷ آبان، گاهی ۳۰ آبان و گاهی اواسط آذرماه به ایران مهاجرت کرده است.

برخی سال‌ها هم اصلاً نیامده؛ ولی یک‌سال بعد مشاهده شده است. کویان افزود: درنای سیبری اگر امسال به ایران نیاید امیدمان را کامل از دست نمی‌دهیم، زیرا ۵۰ درصد ممکن است سال بعد وارد کشور شود. یک احتمال هم وجود دارد که شاید این پرنده تلف شده باشد، چرا که ما ذریاب و پایش مستمر مسیر او را نداشته‌ایم. از آنجا که این پرنده مسیر و مسافتی طولانی را طی می‌کند هر احتمالی وجود دارد. مثل دیگر موجودات وحشی این‌گونه هم در طبیعت متأثر از عوامل محیطی و آب و هوایی است و شرایط سختی همچون طوفان و سوانح از جمله دشمنان طبیعی درنای سیبری هستند. شکارچیان هم عامل انسانی تهدیدکننده زندگی این گونه است.

وی با بیان اینکه امید به زندگی درنای سیبری در طبیعت حدود ۳۰ تا ۳۵ سال است و در شرایط اسارت بالای ۷۰ سال هم عمر کرده‌اند،

گفت: البته همه اینها میانگین است و شاید این پرندگان در طبیعت بیشتر هم عمر کنند؛ ما میانگین و عمر تقریبی را در نظر می‌گیریم. مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان مازندران با توضیح اینکه «امید» هم سنش بالاست و به طور متوسط باید بیشتر از ۲۵ تا ۳۰ سال داشته باشد، گفت: آخرین سالی که همراه پرندگان دیگر (یک گله درنا) دیده شد، سال ۱۳۸۲ بود و پس از آن همراه پرندگان یا جوجه‌های دیگر مشاهده نشده است. اما «امید» همان زمان هم جوجه نبود؛ پس با توجه به این شواهد باید آن را پرنده‌ای سن بالا در نظر بگیریم. وی تأکید کرد: هنوز فرصت بازگشت پرنده‌ای سن بالا در نظر بگیریم. «امید» هست و زمان از دست نرفته است؛ البته تغییرات اقلیمی و گرمای بیشتر امسال نسبت به سال‌های گذشته بی‌تأثیر نیست.

زیرا فشار سرما این پرندگان را وادار می‌کند که دامنه مهاجرت خود را به پایین‌دست توسعه دهند و ما در اواخر آبان‌ماه شرایط آب و هوایی ملایم و گرمی را تجربه می‌کنیم. در حال حاضر در فریدونکنار به دلیل این گرما هنوز دسته‌های قوهایی را می‌بینیم که مهاجرت نکرده‌اند و این روند را می‌توان به تغییرات آب و هوایی نسبت داد. بنابراین امید به مهاجرت این پرنده همچنان وجود دارد و ممکن است فردا یا دو هفته دیگر بیاید، حتی اگر نیاید ما ۵۰ درصد ناامید خواهیم شد.

کویان درباره «رویا» جفت «امید» که برای احیای مسیر گله غربی درناهای سیبری سال گذشته از بلژیک وارد ایران شد، افزود: از جفت این درنا همچنان در اسارت نگهداری می‌کنیم و با برنامه‌هایی که تدارک دیده‌ایم قرار است هر زمان که «امید» بیاید، جفت او را در طبیعت رهاسازی کنیم تا فقط با «امید» همسفر شود و با پرندگان دیگر همراهی نکند.

«رویا» در قفس

برخی از کاربران در فضای مجازی مدعی هستند، نیامدن «امید» در مخالفت با جفت‌یابی اجباری برای

اوست.

کویان در واکنش به این حرف‌ها، گفت: اصلاً مسائل احساسی میان پرندگان وجود ندارد. اگر «امید» بازنگردد تصمیم‌گیری درباره جفت پروازی او «رویا» سخت می‌شود. «رویا» هم تنهاست هم راهنمای مسیر ندارد. زیرا درنای امید راهنمای مسیر بود و اگر بازگردد اندک آمیدی هست که این پرنده قفسی همراه امید، یک کریدور پروازی را در پیش بگیرد و برای مهاجرت همسفر شود. در غیراین صورت اگر هیچ پرنده‌ای از گونه خودش پیدا نشود و راهنمای پروازی او هم نیاید، درباره او به‌عنوان یک حیوان باغ وحشی در مراکز نگهداری تصمیم‌گیری خواهیم کرد. کمیته درنا باید تشکیل شود و درباره این پرنده به‌عنوان یک نمونه باغ وحشی یا در مرکز تکثیر تصمیم بگیرد.

باستان‌شناسی تنها با کاغذ و قلم معرفی نمی‌شود

باستان‌شناسان از کاوش‌ها فیلم بگیرند

اگر در

جهان امروز

کار خود

را مستند

کنیم‌انگار

کاری انجام

نداده‌ایم.

متأسفانه

امکان‌اینکه

سینما به

باستان‌شناسی

بپردازد

وجود ندارد.

کاربرد

تصویر در

باستان‌شناسی

بسیار مهم

است و با

کاغذ، قلم

و عکس

مشکل حل

نمی‌شود

زیست‌بوم-مصطفی دهبهلوان، رئیس پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری با حضور در کارگاه و پنل آموزشی فیلم و باستان‌شناسی در دومین جشنواره ملی تولیدات چندرسانه‌ای میراث فرهنگی که جمعه پایان یافت، گفت: جامعه ما در حوزه میراث خام است. در حوزه فیلم باستان‌شناسی ضعیف هستیم و باستان‌شناسان باید از کاوش‌های خود فیلم مستند ارائه کنند تا آگاهی مردم را بالا ببریم. دهبهلوان با انتقاد از برنامه خندوانه که یک باستان‌شناس را همراه قابلمه‌ای قدیمی به‌عنوان زیرچاکی میهمان کرده بود،

گفت: این کارها بیشتر ذهن مردم را نسبت به باستان‌شناسی به‌هم می‌ریزد. جامعه ما در حوزه میراث خام است و توانستیم در این حوزه آگاهی مردم را بالا ببریم. وی افزود: متأسفانه خیلی از اتفاقاتی که به تخریب میراث فرهنگی می‌شود؛ یعنی زشتی‌ها را به اتفاق معمول تبدیل می‌کند. به‌عنوان مثال در فضای مجازی زنده، گنج و دفیعه ۶ هزار نفر بازدید دارد. چند درصد از باستان‌شناسان ما با فضای مجازی و رسانه آشنایی ندارند. ما فیلمی از کاوش‌های خود ارائه نمی‌دهند. مهدی صفایی نژاد، فیلمساز در ابتدای این کارگاه آموزشی با اشاره به پایان‌نامه خود که روی ۱۷۲ عنوان فیلم کار کرده است، گفت: در این فیلم‌ها یا از باستان‌شناسی صحبت می‌شود یا هوت باستان‌شناسانه دارند و در آنها اطلاعات آماری وجود ندارد. وی افزود: این قشر خط مقدم حفاظت از تنوع زیستی و ذخایر ژنتیکی کشور هستند. در دیدار سالاروند با محیطبانان افرادی که محیطبانان شامل کوله پشتی، کیسه خواب با قابلیت حمل آسان در ارتفاع، چادر تک نفره، گفش کوهنوردی توزیع شد.

زیست‌بوم

اخبار

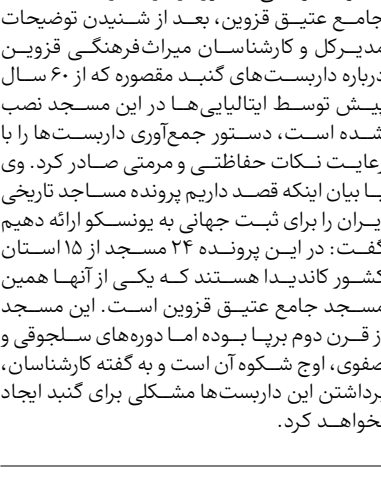
تستیم - علی سلاجقه؛ رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: طرح ماب (مدیریت اجتماعی پسماند) به صورت پایلوت در روستاهای «داراب کلا و دلپیر» استان مازندران در حال اجراست که در نتیجه آن ۷۰ درصد زباله‌های این روستاها کاهش یافته است!

باید طرح ماب را در کل کشور اجرا کنیم. وی افزود: اعتقاد من این است که مردم به عنوان تولیدکننده پسماند، مهم‌ترین رکن مدیریت آن محسوب می‌شوند. پسماند یک سرمایه و درآمد است و مردم زمانی که احساس کنند پسماند، واجد قیمت و ارزش است و برای آنها آورده‌ای دارد، به هیچ وجه سرمایه خود را دور نمی‌ریزند! این موضوع نیاز به آموزش دارد تا برای مردم شفاف‌سازی شود.

همچنین به گزارش مهر، علی سلاجقه در حاشیه سفر به خراسان شمالی از تصفیه‌خانه فاضلاب شیروان بازدید کرد. تصفیه‌خانه فاضلاب شیروان در یک‌ونیم کیلومتری غرب شهر شیروان، از سال ۹۵ در حال احداث است. نوع فرایند تصفیه فاضلاب در این تصفیه‌خانه به صورت لجن فعال با هوادهی گسترده است. ظرفیت تصفیه در چهار سال اول بهره‌برداری ۶ هزار مترمکعب در شبانه‌روز و از سال چهارم به بعد ۱۲ هزار مترمکعب افزایش می‌یابد.

فارس - علی دارابی قائم مقام وزیر و معاون میراث فرهنگی کشور در بازدید از کنبد مسجد جامع عتیق قزوین، بعد از شنیدن توضیحات مدیرکل و کارشناسان میراث فرهنگی قزوین درباره داربست‌های کنبد مقصوره که از ۶۰ سال پیش توسط ایتالیایی‌ها در این مسجد نصب شده است، دستور جمع‌آوری داربست‌ها را با رعایت نکات حفاظتی و مرمتی صادر کرد. وی با بیان اینکه قصد داریم پرونده مساجد تاریخی ایران را برای ثبت جهانی به یونسکو ارائه دهیم گفت: در این پرونده ۲۴ مسجد از ۱۵ استان کشور کاندیدا هستند که یکی از آنها همین مسجد جامع عتیق قزوین است. این مسجد از قرن دوم برپا بوده اما دوره‌های سلجوقی و صفوی، اوج شکوه آن است و به گفته کارشناسان، برداشتن این داربست‌ها مشکلی برای کنبد ایجاد نخواهد کرد.

باشکیریکار - علی بیانی، رئیس و فرمانده یگان حفاظت محیط‌زیست شهرستان ترکمن از تحویل یک بهله پرنده شکاری عقاب شاهی مصدوم توسط یکی از علاقه‌مندان حیات وحش به این اداره خبر داد و گفت: بعد از بررسی و معاینه اولیه با توجه به شرایط این‌گونه که از ناحیه بال چپ و چشم راست آسیب دیده بود برای ادامه درمان به اداره حیات وحش اداره کل حفاظت محیط‌زیست فرستاده شد. او افزود: شهروندان در صورت مشاهده هرگونه حیوان وحشی مصدوم و مجروح و حتی تلف شده به تلفن گویا ۱۵۴۰ یا همکاران این اداره اطلاع بدهند.

ایرنا - علی سالاروند، مدیرکل حفاظت محیط‌زیست لرستان گفت: عرصه‌های طبیعی تحت مدیریت این اداره کل حدود ۳۲۲ هزار هکتار و حراست از این سطح نیازمند تجهیز محیطبانان است. در صورت اضافه شدن مناطق شکار و صید ممنوع به این عرصه‌ها، وسعت مناطق تحت مدیریت استان به ۴۵۰ هزار هکتار، یعنی حدود ۱۶ درصد از مساحت کل لرستان خواهد رسید. وی افزود: این قشر خط مقدم حفاظت از تنوع زیستی و ذخایر ژنتیکی کشور هستند. در دیدار سالاروند با محیطبانان تجهیزات انفرادی محیطبانان شامل کوله پشتی، کیسه خواب با قابلیت حمل آسان در ارتفاع، چادر تک نفره، گفش کوهنوردی توزیع شد.

دارند؟ متأسفانه باستان‌شناسان ما فیلمی از کاوش‌های خود ارائه نمی‌دهند. مهدی صفایی نژاد، فیلمساز در ابتدای این کارگاه آموزشی با اشاره به پایان‌نامه خود که روی ۱۷۲ عنوان فیلم کار کرده است، گفت: در این فیلم‌ها یا از باستان‌شناسی صحبت می‌شود یا هوت باستان‌شناسانه دارند و در آنها اطلاعات آماری وجود ندارد. وی افزود: این قشر خط مقدم حفاظت از تنوع زیستی و ذخایر ژنتیکی کشور هستند. در دیدار سالاروند با محیطبانان افرادی که محیطبانان شامل کوله پشتی، کیسه خواب با قابلیت حمل آسان در ارتفاع، چادر تک نفره، گفش کوهنوردی توزیع شد.

فارس - فیروز قاسم‌زاده، سخنگوی صنعت آب با اشاره به برگزاری اجلاس آب و هوایی امارات گفت: کشورهای مناطق غرب آسیا و شمال آفریقا از جمله ایران قربانی اصلی فعالیت‌های قرن‌های اخیر انتشار گازهای گلخانه‌ای باعث گرمایش جهانی و افزایش تبخیر و از دسترس خارج شدن منابع آب بویژه گلخانه‌ای باعث گرمایش جهانی و افزایش تبخیر و از دسترس خارج شدن منابع آب بویژه در خاورمیانه شده است. وی افزود: ایران در هر دهه نزدیک به ۰.۵ درجه سانتیگراد افزایش دما را تجربه می‌کند. این میزان افزایش دما باعث کاهش سرانه آب تجدیدپذیر کشور به میزان حدود ۱۰ میلیاردمترمکعب در هر دهه می‌شود.